

FOI Vet

FOI veteranförening – förening för seniorer från FOA, FFA, FOI

Verksamhetsberättelse, år 2020
29:e årgången

Innehåll

Styrelse.....	2
Revisorer.....	2
Valberedning.....	3
Samverkan med och stöd från FOI.....	3
Årsmötet 2020.....	3
Årsmötets riktlinjer för styrelsens arbete 2020/2021.....	3
Ny hemsida för FOI VET.....	4
Specialprogrammet/Seminarieprogrammet.....	4
Basprogrammet/Studiebesöksprogrammet.....	6
FOI Vet:s verksamhet i Umeå.....	6
Luncherna.....	7
Medlemmar och medlemsavgifter.....	7
Föreningens ekonomi.....	7

Verksamhetsberättelse 2020

Styrelsen för FOI Veteranförening, får härmed avge följande berättelse över verksamheten under kalenderåret 2020, föreningens trettionde verksamhetsår.

Styrelse

Veteranföreningens styrelse har efter årsmötet den 11 mars 2020 haft följande ledamöter:

Namn	Vald t.o.m.	Befattning (se även nedan)
Bo Tarras-Wahlberg	2021-03-11 (omval)	Ordförande
Elisabeth André Turlind	2022-03-11 (omval)	
Björn Backström	2021-03-11	Hemsidesansvarig och Lunchvärd
Ulla Backlund	2022-03-11 (nyval)	Matrikel- och personuppgiftsansvarig
Anita Linell	2021-03-11	Sekreterare
Ola Listh	2022-03-11 (omval)	Kassör
Ulf Sundberg	2021-03-11	Vice ordförande
Bernt Öström	2021-03-11	
Tommy Öberg	2022-03-11 (nyval)	

Den styrelse som valdes vid årsmötet har under 2020 haft 5 protokollförda sammanträden. Utöver detta hade den styrelse som valdes 2019 två sammanträden under 2020. Styrelseledamöterna har även haft kontakt via e-post i vissa frågor.

Styrelsen har inom sig bildat följande arbetsgrupper (sammankallande nämns först):

Basprogramgrupp/Studiebesöksgrupp: Bernt Öström, Björn Backström och Tommy Öberg.

Medlemsvärvningsgrupp: Bo Tarras-Wahlberg och Ola Listh.

Specialprogramgrupp/Seminariegrupp: Elisabeth André Turlind, Anita Linell och Ulf Sundberg.

Hemsidegrupp: Anita Linell, Bo Tarras-Wahlberg, Björn Backström och Elisabeth André Turlind

Kontakten mellan styrelsen och FOI Vet-gruppen i Umeå sker regelbundet och av respektive saksansvarig i styrelsen. I Umeå är Anders Norqvist/Margareta Marklund kontaktpersoner och i Linköping Steven Savage.

Revisorer

På årsmötet valdes Kurt Andersson och Ingrid Nilsson till ordinarie revisorer och Astrid Olofsson valdes till revisorssuppleant.

Valberedning

Till valberedning valde årsmötet Leif Lundgren, Göran Stensson och Per Ånäs med Leif Lundgren som sammankallande.

Samverkan med och stöd från FOI

I likhet med tidigare år har FOI bidragit med värdefullt stöd omfattande såväl ekonomiskt stöd som tillgång till lokaler, konferensvärdskap och utrustning. Som framgår av den ekonomiska redovisningen är verksamhetsbidraget från FOI den helt dominerande inkomstkällan för FOI Vet. FOI Forskningsstöd har bidragit med att ge föreningen möjlighet att utnyttja Personalenheten, Repro och DC:s tjänster. Utöver det har IT-enheten gett föreningen stöd i video-uppkopplingar till Umeå, vid de månads-seminarier som arrangerats, vilket bidragit till att de har kunnat delta vid varje seminarie-tillfälle under året. Utan detta stöd från FOI och nämnda enheters tillmötesgående och tjänstvillighet hade föreningens verksamhet inte kunnat bedrivas på samma sätt som nu.

En annan viktig samverkan med FOI är GD:s traditionella föredrag hos FOI VET i samband med julkaffet. På grund av Covid-19 pandemin har julkaffet år 2020 fått ersättas med en julhälsning från GD. Vidare har föreningen fått stöd under året med att anslå inbjudan till de seminarier som har arrangerats.

Årsmötet 2020

FOI Veteranförenings årsmöte 2020 ägde rum i FOI:s lokaler i Kista den 11 mars och samlade 27 medlemmar i Kista och 7 medlemmar från Umeå via videolänk. Styrelsens verksamhetsberättelse, inklusive resultat- och balansräkning, godkändes av årsmötet. Enligt revisorernas förslag beviljades styrelsen ansvarsfrihet för år 2020.

Efter det efterföljande föredraget av Niklas Granholm: ”FOI:s roll i suveränitetsstödet till de baltiska staterna” samlades deltagarna till en buffé. Under inmundigande av mat och dryck fortsatte mingel och diskussioner under lång tid efter mötet trots de mörka molnen av Coronapandemin.

Årsmötets riktlinjer för styrelsens arbete 2020/2021

På årsmötet den 11 mars 2020 fastställdes följande riktlinjer för styrelsens kommande arbete:

- Slutföra arbetet med att ta fram en ny hemsida för FOI Vet.
 - Arbetet genomfört och hemsidan finns nu tillgänglig på foi-vet.com.
- Ökad satsning på information till medlemmarna via internet.
 - All information till medlemmarna går nu via e-mail och den nya hemsidan.
- Stärka kontakterna med medlemsgrupperna i Umeå och Linköping.
 - Kontaktpersoner i respektive grupp är utsedda och planer fanns att besöka FOI Linköping under året. Tyvärr fick detta besök ställas in på grund av Coronapandemin.
- Löpande genomföra besök och seminarier för våra medlemmar under året.

- Dessa har till största delen också fått ställas in av samma skäl.
- Anordna luncher regelbundet för våra medlemmar
 - Har enbart kunnat genomföras ett fåtal gånger på grund av Coronapandemin.

Samtliga punkter ovan behandlas senare i denna verksamhetsberättelse under egna rubriker.

Ny hemsida för FOI VET

Den av många efterlängtnade hemsidan har nu äntligen realiserats – adressen är **foi-vet.com** (vår egen domän i Cyber-rymden). Hemsidan är anpassad för såväl mobil som iPad/platta och dator. Den är inte statisk och avsikten är att hemsidan successivt ska kunna utvecklas så att den stödjer föreningens medlemmar på bästa sätt. Styrelsen önskar därför få återkoppling med synpunkter på behov av förändring eller information – använd gärna hemsidans egen meddelandefunktion som finns under menyn ”Kontakta oss”.

Hemsidan är utvecklad i WordPress Premiumversionen, som vi bedömer vara tillräcklig för veteranföreningens behov. WordPress är ett välkänt och välanvänt verktyg med ett mycket stort antal användare och en stabil teknologi. Utvecklingsarbetet har gjorts av Webdesignerfirman ”under Korkeken” på uppdrag av styrelsen och i samverkan med en arbetsgrupp i styrelsen. Driftkostnad inklusive domänavgift för hemsidan är cirka tusen kronor om året.

Valet av verktyget WordPress är också betingat av att vi själva ska kunna vidareutveckla hemsidan; dock krävs ett visst mått av kompetens som förhoppningsvis ska kunna finnas i styrelsen.

Specialprogrammet/Seminarieprogrammet

FOI VET:s specialprogram omfattar främst föreläsningar och seminarier kring aktuell forskning, studier och utredningsverksamhet med anknytning till totalförsvaret. 2020 har följande arrangemang genomförts.

Visbyprojektet – ett fartyg på teknikens framkant, 28 januari 2020.

Kommendör 1 Olov Andersson inledde seminariet med att beskriva dilemmat med att ha en roll mellan FMV och Karlskronavarvet (KKRV) som leveranskontrollant av Visbyprojektet. Det var ett högriskprojekt; avancerat med ny okänd teknik, nytt materialval, mycket snäv ekonomisk ram och politisk styrning. Dessutom förändrades omvärldssituationen och regelverken ganska rejält under projektets gång samt att projektet ibland kantades av blåögdhet, önsketänkande och strutsmentalitet under flera faser.

Tekniska studier om smygteknik startade redan under 70-talet och pågick under hela 80-talet.

Dåvarande CM, amiral Dick Börjesson, drev frågorna starkt och beställde SMYGE som provfartyg för smyg- och SES-tekniken 1989–91. Studierna om sidoköllsvävare (SES) visade till slut att den tekniken tyvärr inte var fullt tillämplig för ett fartyg med uppgifterna ytstrid, ubåtsjakt och minröjning, varför bestämdes att fartygstypen skulle ha enkelskrov.

Smygtekniken bygger på ett signaturskal med exteriört kantiga ytor, nedfällbara master, färgsystem med låg emissionsfaktor, inkapslade generatorer och vattenkylning av avgaser med utsläpp nära vattenytan mm.

Under projektets gång växte fartyget från 45 m till 72 m; främst beroende på försök till exportsatsningar samt internationella insatser. Dock var de ekonomiska ramarna hela tiden oförändrade.

KKRV ansvarade för fartygsbygget och FMV ansvarade för och köpte sensorer och vapenmateriel, vilka KKRV fick bygga in i fartyget. På det viset uppstod ett delat ansvar.

1995 beställdes två fartyg, med option på två till. Optionen medförde förseningar och först 1996 beställdes ytterligare två fartyg samt 1999 två fartyg till. Alla sex fartygen skulle ha ubåtsjakt- och minröjningsmateriel samt robot förutom luftvärn. Möjlighet till helikopterlandning skulle dessutom finnas. Fartygens slutliga uppgifter blev: minröjning/minering, ytattack, ubåtsjakt, sjöbevakning/övervakning, eskortering, ledning och internationell verksamhet.

Sjösättning av HMS Visby ägde rum 2000, men det blev många förseningar innan alla fartygen var helt klara. Ett antal prov utfördes som t.ex. chockprov robotskjutningar, test i arktisk och tropisk miljö samt hkpprov. Trots en del tekniska problem som löstes efter hand som t.ex. växlarna, avgaskylningen, livflotteinstallationerna, skrovgenomföringarna, antennerna och NBC-drift blev det till slut helt fantastiska fartyg.

Det var 16 st personer i Kista och 10 st i Umeå som deltog i det intressanta seminarier.

FOA i Baltikum. FOI:s roll i suveränitetsstödet till de baltiska staterna, årsmötet 11 mars 2020.

Stödet från Sverige till de baltiska staterna började för 30 år sedan och för 25 år sedan öppnade den svenska ambassaden i Tallinn i Estland. Niklas Granholm besökte Tallinn och Tartu universitet redan 1990, då som student vid Statsvetenskapliga institutionen på Stockholms universitet. De baltiska länderna var vid den tiden mitt i förändringsarbetet att frigöra sig från det Sovjetiska styret. I mitten av januari 1991 medförde stridigheter att Sovjet dödade 14 Litauiska civila och skadade ungefär 700. Därefter fanns en oro för inbördeskrig mellan etniska letter, litauer och ester samt personer i landet med sovjetisk bakgrund.

Niklas, som strax därefter blev ordförande för Internationella utskottet på Stockholms universitets studentkår, var med och bidrog till att ett stödprogram till studentkåren på Tartu universitet startades, då den hade brist på i princip allt ifrån kontorsmateriel till kunskap om hur ett kårval skulle organiseras. Stödprogrammet varade under hela 90-talet.

FOA och sedermera FOI gjorde en stor insats med att stötta de baltiska staterna när det gäller att forma försvarskoncept och doktriner, utbilda officerare och ge såväl taktisk som praktisk handledning av hantering av nytt försvarsmateriel. Då ekonomin i de baltiska staterna var mycket ansträngd, var det en stor utmaning att bygga upp ett försvar i västerländsk tappning och inte bygga på eventuellt kvarlämnat sovjetiskt materiel och förhållningssätt. Sverige överlämnade efterhand under 1990-talet en hel del materiel och FOI hjälpte även till med att organisera övningar (som i övre Norrland, då terrängen där liknade den i Lettland och Estland). Två områden där de baltiska staterna prioriterade hjälp från Sverige var havsövervakning och minröjning.

När de baltiska staterna fick medlemskap i Nato 2004 var samarbetet med Sverige mindre intressant för dem och de vände sig istället mot Bryssel och USA och då upphörde stödet från FOI.

Niklas Granholm avslutade seminariet med att föreslå att FOI VET skulle samla in kunskap om vad FOA/FOI gjorde för att hjälpa de baltiska staterna att bygga upp sin respektive försvarsmakt, då det är tämligen odokumenterat och i alla fall inte sammanställt vilken roll FOA/FOI hade vid uppbyggandet. En sådan sammanställning av FOI:s bidrag till hjälp för de baltiska staternas frigörelse skulle eventuellt kunna ingå som en del i en av FOI Vet sammanställd jubileumsskrift till myndighetens 20 års jubileum 2021.

Det var 16 st personer i Kista och 7 st i Umeå som deltog i det intressanta seminariet.

Under resten av året 2020 har tyvärr inga seminarier kunnat hållas på grund av Coronapandemin.

Basprogrammet/Studiebesöksprogrammet

Inom Basprogrammet/Studiebesöksprogrammet ordnas främst studiebesök och guidade visningar vid intressanta objekt. Under 2020 har enbart ett studiebesök kunnat genomföras på grund av Coronapandemin.

Studiebesök på Stigbergets borgarrum

Stigbergets Borgarrum på Fjällgatan 34 på Söders höjder är ett litet museum – en kultiverad miljö från 1800-talets mitt, skapad av Anna Lindhagen (1870–1941), som också bodde där till sin död.

Anna Lindhagen har betytt mycket för bevarandet av kulturhistoriska värdefulla miljöer i Stockholm. Södermalms äldre bebyggelse och gårdar låg henne varmt om hjärtat – själv var hon uppväxt på Pilgatan, nuvarande Folkungagatan och som barn lekte hon på Stigberget där Fjällgatan ligger. Anna Lindhagen är kanske mest känd för initiativet att skapa koloniträdgårdar och bildade Föreningen Koloniträdgårdar i Stockholm 1906. Från 1902 till 1925 var hon fosterbarninspektris vid Stockholms fattigvårdsnämnds utackorderingsbyrå. Där arbetade hon på att få till stånd en humanare behandling av ogifta mödrar och deras barn. Hon var också ordförande i Stockholms kvinnliga rösträttsförening och satt i Stockholms stadsfullmäktige 1911–23 för Socialdemokraterna och var redaktör för den socialdemokratiska kvinnotidningen Morgonbris. Från 1921 var hon ledamot av Stadsplanenämnden och Skönhetsrådet.

Anna Lindhagens far var justitierådet Albert Lindhagen, som var den drivande kraften bakom 1866 års stadsplan i Stockholm, då Stockholms malmar byggdes ut och breda boulevarder och öppna platser skapades. Hennes bror var Carl Lindhagen, radikal riksdagsledamot och borgmästare i Stockholm 1903–1930.

Ett dussintal veteraner deltog i besöket och förevisningen gjordes på ett mycket trevligt och humoristiskt sätt av 80+åriga ”krutgumman” Bodil Ulate. Hon berättade bl.a. om borgmästaren Carl Lindhagen som vid den ryske tsarens besök i Stockholm 1909 utropade: ”Leve revolutionen”. För detta blev han bötfälld med en krona (Sic!), ett belopp som samlades in av Stockholms arbetarekommun i form av 100 ettöringar.

FOI Vet:s verksamhet i Umeå

Veteranföreningens medlemmar i Umeåområdet är en grupp som genomför viss egen verksamhet. Verksamheten under 2020 har av naturliga skäl präglats av den under året pågående pandemin. Medlemsantalet i december 2020 var 54.

Anders Norqvist, med bistånd av Margareta Marklund, har varit kontaktperson till Veteranföreningens styrelse i Stockholm under året. Erik Dahlgren har hållit i ekonomin.

Under året har vi haft två sammankomster som sammanfallit dels med seminariet i Kista den 28/1 (10 deltagare), dels med årsmötet med efterföljande seminarium den 11/3 (7 deltagare). Vid årsmötet medverkade Anders Norqvist på plats i Kista. Umeå har vid båda dessa tillfällen varit uppkopplade via videolänk (sittande i FOI Umeås lokaler) för att kunna lyssna på de intressanta föredrag som hållits. Dessa möten har båda inletts med socialt umgänge och fika; något som också varit mycket uppskattat.

Luncherna

Sedvanliga luncher, med en handfull veteraner, på M/S Segelkronan hann genomföras i januari och februari innan restaurangen i mars valde att tills vidare stänga verksamheten p.g.a. Coronapandemin. Det är allas vår förhoppning – inklusive restaurangen som uttryckligen vill ha vårt stöd – att luncherna ska kunna återupptas så snart som möjligt när läget har stabiliserats.

Medlemmar och medlemsavgifter

Årsmötet fastställde oförändrad medlemsavgift, d.v.s. en inträdesavgift på 300 kronor.

Den 31 december 2020 hade föreningen 241 medlemmar, d.v.s. en liten minskning av antalet medlemmar jämfört med 2019 (243). Covid 19 har försvårat medlemsrekryteringen.

Geografiskt fördelar sig medlemmarna inom följande verksamhetsorter.

Stockholm	175
Umeå	54
Linköping	12

Nya medlemmar 2020:

4 nya medlemmar har tillkommit under 2020.

Medlemmar som lämnat FOI Vet 2020:

2 medlemmar har avlidit under året.

Medlemshistorik, 5 senaste åren:

2020-12-31: 241 medlemmar
 2019-12-31: 243 medlemmar
 2018-12-31: 243 medlemmar
 2017-12-31: 248 medlemmar
 2016-12-31: 249 medlemmar

Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi är fortsatt god. Efter det stora underskottet 2018 om -13 114 kronor samt ett överskott 2019 om 4 454 kronor beslöt föreningen för 2020 om en balanserad budget, dvs varken planerat över- eller underskott.

Resultatet blev dock ett underskott om -2 923 kronor.

Ingenting blev dock som vanligt detta märkliga år 2020 då Coronapandemin satte stopp för nästan all verksamhet. Vid årsmötet den 11 mars 2020 tordes endast 27 medlemmar närvara och 16 delta i efterföljande buffé. Detta blev också den sista egentliga aktiviteten under året. Styrelsen hade ett flertal studiebesök och seminarier planerade för genomförande under vår och höst. Dessa aktiviteter senarelades ett antal gånger i avvaktan på att pandemin skulle bedarra. När smittspridningen tvärtom accelererade under hösten beslöt styrelsen att snabbt försöka få fram en lättanvänd hemsida och ett digitalt konferensverktyg där vi kunde kommunicera med medlemmarna. Kostnaden för detta belöpte sig under året till 18 400 kronor, vilket väsentligt bidrog till årets förlust. Endast 4 nya medlemmar inträdde under året mot budgeterade 10 och även detta kan nog skyllas på pandemin och därmed avsaknaden av verksamhet.

Den allra viktigaste inkomstkällan för föreningen är fortsatt aktivitetsbidraget från FOI. Utan detta bidrag skulle vi inte klara av någon verksamhet utan att ta ut en årlig avgift av medlemmarna. Kostnaden för brevutskick till medlemmarna har traditionellt varit en stor utgift för föreningen. Årsmötet beslöt därför att avveckla brevutskicken under förutsättning att en väl fungerande hemsida inrättats. Hemsidan finns på plats vid årets slut även om mycket information fortfarande behöver läggas upp. Kostnaden för utskick gick således ner till endast 808 kronor. Kostnaderna för årsmöte, seminarier och studiebesök blev detta år betydligt lägre än planerat, totalt 5 658 mot budgeterade 13 500 kronor.

Det egna kapitalet, inkl. årets resultat, uppgår vid årets slut till 44 615 kronor.

Resultat- och balansräkning, samt budget för år 2021, har sänts till medlemmarna separat i god tid före årsmötet. Revisorernas rapport redovisas vid årsmötet.

Stockholm i februari 2021

Bo Tarras-Wahlberg

Anita Linell

Elisabeth André Turlind

Ulla Backlund

Björn Backström

Bernt Öström

Ola Listh

Ulf Sundberg

Tommy Öberg